

Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi

ARKEOLOJİ-RÖLEVE-RESTORASYON
EPIGRAFI-ANTROPOLOJİ-MÜZİK-TİYATRO
TEOLOJİ-FOLKLOR

Sayı : 10 Aralık 1991-İstanbul
KDV Dahil 40.000.-TL.

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Enis KARAKAYA

Teknik Müdür : Tolunay TİMUÇİN

Genel Sekreter : Yavuz TİRYAKİ

Yayın Kurulu : Şebnem AKALIN
Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU
Selda (Kalfazade) ERTUĞRUL
Özkan ERTUĞRUL

DANIŞMANLAR : Prof.Dr.Semavi EYİCE
Prof.Dr. Ara ALTUN
Doç.Dr.Selçuk MÜLAYİM
Dr.Hüsamettin AKSU
Dr.Engin BEKSAÇ

Dizgi-Dizayn: Fazlı DURMUŞ - Nedret TOPÇU
343 65 65

Film : Cem Has Grafik 512 40 40
Kapak ve İç Baskı: Örünc Matbaası 528 42 68

REKLAMLAR :

Arka dış kapak(renkli):..... 6.000.000.-TL.
Arka iç kapak:3.000.000.-TL.
Ön iç kapak:4.000.000.-TL.
İç tam sayfa:2.000.000.-TL.
İç yarım sayfa:1.000.000.-TL.

* Yıllık Abone: 120.000.-TL.'dir. Banka hesabına yatırılan paranın dekontunun aslı veya fotokopisi gönderildiğinde dergi adresinize postalancaktır.
Banka-Hesap No: Vakıflar Bankası İstanbul/Beyazıt Şubesi 2002275 nolu hesap.

Yurtdışı Abone Ücreti: 25 \$

İRTİBAT ADRESİ: Tolunay TİMUÇİN 9 (1) 527 29 58
Mollafenari Sok. Birol İşhanı Kat: 3
34410 Cağaloğlu / İSTANBUL

Bu sayıya yaptıkları yardımlardan dolayı
Rezan Çelebi, Fulya Tiner, Arzu İyianlar, Bekir
Tosun ve Mustafa Selimoğlu'na teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

- * Anadolu Türk Sanatında XIV. Yüzyıl (Selçuk MÜLAYİM)..... 2-14
- * Bursa'da İrgandı Köprüsü (Doğan YAVAŞ)..... 14
- * Türk Heykel Sanatının Oluşumuna İlişkin (Sevay OKAY)..... 15-24
- * Harbiye Mektebi'nin İlk Resim Hocası Joseph Schranz Hakkında Yeni Bilgiler (Dr.Banu MAHİR)..... 25-26
- * Edirne Hamamlarının Restitüsyon Sorunları (Dr.İlter BÜYÜKDIĞAN).....27-34
- * 1966'dan Bu Yana Bodrum Camii ve Çevresine Ne Yapıldı ? (Fulya TİNER)..... 35-38
- * Selçuklular'da Taç Geleneği (Dr. Zühre İNDİRKAŞ).....39-46
- * Mustafa Düzgünman Bibliyografyası : Bir Deneme (Osman TURAN).....47-50
- * İzmit'te Bulunan Duvarları Resimli Mezar Odası (Enis KARAKAYA).....51-53
- * Hamur Türbesi (Yılmaz BÜKTEL)..... 54-56
- * Ahşap Kafesler (Nur URFALIOĞLU).....57-61
- * Hacılar Üzerine Notlar ve Seramik Örnekleri (Zeynep ERGİN).....62-72
- * Antik Stadiumlar (Secda SALTUK)..... 73-77
- * Edirne'de Yıkılmaya Yüz Tutmuş Bir Yapı: İtalyan Kilisesi (Gülsüm KURT).....77-78
- * Yeni Bulunan Bir Çeşme Kitabesi (Doğan YAVAŞ).....79

* Kapak : Üzerinde İskit hayatından sahneler olan Kırım-Kerç, Kuş Oba kurganı 1870 kazısında bulunmuş som altın vazo M.Ö.4.yy. [Leningrad (Petrograd) Ermitage Müzesi]

Dergide yayınlanan makalelerin sorumlulukları yazarına aittir. Kaynak gösterilmek kaydı ile yararlanılabilir.

YENİ BULUNAN BİR ÇEŞME KİTABESİ

Doğan YAVAŞ

Temmuz 1991 tarihinde, Vezneciler-Büyük Reşid Paşa Caddesi'nde, İ.G.D.A.Ş. tarafından yapılan doğal gaz boru hattı kazıları esnasında atılan toprak üzerinde kırık halde beyaz mermer parçaları tesadüfen gözümüze çarpmıştır. Burada yaptığımız küçük bir araştırma neticesinde, asfalt yol seviyesinden yaklaşık 1.50 m. derinlikte, düzgün kesme-taş duvarlara sahip 0.90 m. çapında derin bir kuyu tesbit edilmiş, bahsedilen çeşme ayna taşının ters çevrilerek bu kuyunun üzerine örtüldüğü görülmüştür.

İşçilerin de yardımı ile bu kuyu ağzını kapatan taş dışarı çıkarılmış ve yapılan incelemede vaziyet ve kitabesinden bir çeşmeye ait olduğu anlaşılmıştır.

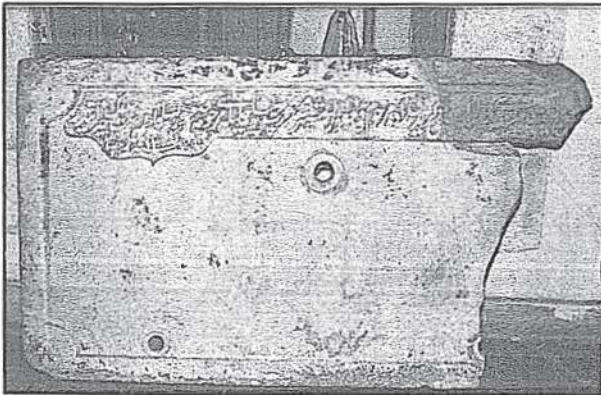
İstanbul Türk-İslam Eserleri Müzesi'ne gerekli bilgi verilerek bir görevlinin yardımı ile çeşme ayna taşı Vezneciler'deki İstanbul

Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü Başkanlığı binası olan Kuyucu Murat Paşa Medresesi'ne taşınarak koruma altına alınmıştır.

Üzerinde üç adet musluk deliği bulunan çeşme taşının sağ kenarı boydan boya kırılmıştır. Bugün iki parça halinde bulunan taşın büyük parçası 0.88 m. x 0.57 m. ölçüsündedir, ikinci parça 0.26 m. x 0.14 m. ebadında olup kitabenin baş tarafını oluşturmaktadır. Yaklaşık 0.22 m. x 0.43 m. ölçüsünde sağ alt köşesi ise eksiktir.

Çeşmenin ayna taşı 1.08 m. x 0.57 m. ölçüsünde olup, 0.10 m. kalınlığındadır. İnce bir yiv ile 0.04.5 m. eninde bir çerçeveye sahiptir. Üs kısmında 0.90 m. eninde, 0.08 m. kalınlığında bir kitabe kartuşu bulunmaktadır. Yalnızca kitabenin son kısmında tarih eklenmesi ile genişlik 0.13 m. olmuştur. Nesta'lik karakterli kitabe metni şöyledir :

(وا)ن ولاية جليله سي والى اسبقى كريدى ذاده مرحوم و مغفور له مشير محمد عزت پاشا و
حليله سي مرحومه و مغفور لها فاطمه عفت حاتمك خير اقدر
في ١١ رجب سنة ١٣١٠

"(V) an vilāyet-i celīlesi vāli-i esbağı
Girīdī-zāde merhūm ve mağfurun leh Müşir
Meḥmed 'İzzet Paşa ve ḥalīlesi merhūme ve
mağ fūrun lehā Fāḫıma 'İffet Hānım'ın
ḫayrātıdır fī 11 Receb senie 1310"

Çeşmenin nereye ait olduğu anlaşılamamıştır. İbrahim Hilmi Tanışık'ın eserinde çeşmenin kaydı yoktur (1). Bu da çeşmenin önemini artırmaktadır.

(1) - İbrahim Hilmi TANIŞIK, İstanbul Çeşmeleri, C.I-II, İst. 1943-1945.